

Грудень 2020 р.

ПИТАННЯ:

Чи може заступник селищного голови бути депутатом районної ради?
Чи може заступник селищного голови не бути членом виконавчого комітету селищної ради?

ВІДПОВІДЬ:

І. Згідно із статтями 3 та 10 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», посади заступників голови (сільського, селищного, міського) з питань діяльності виконавчих органів ради відносяться до виборних посад в органах місцевого самоврядування, прийняття на які здійснюється шляхом затвердження відповідною радою.

Кандидатури на посади заступників голови (сільського, селищного, міського) з питань діяльності виконавчих органів ради на затвердження відповідній раді вносяться сільським, селищним чи міським головою. Серед поданих на затвердження на зазначені посади кандидатур можуть бути і особи, які є депутатами як сільської, селищної чи міської, так і районної чи обласної рад.

Проте, у випадку затвердження місцевою радою такої кандидатури (прийняття місцевою радою відповідного рішення) на посаді, зазначена посадова особа повинна достроково припинити свої повноваження депутата відповідної місцевої ради (у т. ч. й районної чи обласної), оскільки заступник голови (сільського, селищного, міського) за посадою входить до виконавчого комітету місцевої ради (частина третя статті 51 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»). Згідно з частиною сьомою статті 51 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що на осіб, які входять до складу виконавчого комітету ради і працюють у ньому на постійній основі, в т. ч. і на заступника (заступників) сільського, селищного, міського голови, поширюються вимоги щодо обмеження сумісності їх діяльності з іншою роботою (діяльністю), встановлені цим Законом для сільського, селищного, міського голови.

Обмеження для посади сільського, селищного, міського голови встановлені у частині четверта статті 12 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», відповідно до якої сільський, селищний, міський голова **НЕ може бути депутатом будь-якої ради, суміщати свою службову діяльність з іншою посадою**, в т. ч. на громадських засадах, займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю.

Тож, ураховуючи зазначене, **заступник** сільського, селищного чи міського голови з питань діяльності виконавчих органів місцевої ради **НЕ МОЖЕ бути депутатом будь-якої місцевої ради.**

Довідково: Припинити повноваження депутата відповідної місцевої ради після затвердження на посаді заступника голови (сільського, селищного,

міського) з підстав, передбачених у пункті 4 частини першої статті 5 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» (обрання або призначення депутата на посаду, зайняття якої згідно з Конституцією України і законом не сумісне з виконанням депутатських повноважень) особа може, поінформовавши про це місцеву раду, депутатом якої вона є, та надавши їй копію рішення місцевої ради про затвердження її на посаді заступника голови (сільського, селищного, міського) з питань діяльності виконавчих органів ради. У цьому випадку для припинення його повноважень не потрібне прийняття рішення тої місцевої ради, депутатом якої він є. Після отримання такого повідомлення місцева рада невідкладно інформує відповідну територіальну виборчу комісію про дострокове припинення повноважень депутата ради (частина перша статті 49 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»). У разі дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради вибори чи заміщення депутата, який достроково припинив повноваження, проводяться відповідно до Виборчого кодексу України.

Варто також наголосити, що законом **НЕ передбачено** варіативності **входження чи не входження** заступника (заступників) голови (сільського, селищного чи міського) з питань діяльності виконавчих органів ради до складу виконавчого комітету місцевої ради, оскільки згідно з частиною третьою статті 51 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчий комітет місцевої ради створюється у складі відповідно сільського, селищного, міського голови..... **заступника (заступників) сільського, селищного, міського голови,..** керуючого справами (секретаря) виконавчого комітету, а також керівників відділів, управлінь та інших виконавчих органів ради, інших осіб.

Тобто, законом визначено, що у випадку наявності у сільського, селищного чи міського голови **одного або кількох заступників, вони є у складі виконавчого комітету відповідної місцевої ради за посадою в силу закону.**

Саме така позиція підтверджується і судовою практикою. Так, у рішенні Верховного Суду України від 08.04.2020 р. у справі № 812/363/18 (провадження №К/9901/58967/18) суд дійшов висновку, що:

1) законодавець встановлює обов'язок щодо включення до складу виконавчого комітету посади заступника міського голови;

2) особа, яка займає посаду заступника міського голови з питань роботи виконавчих органів ради, має входити до складу виконавчого комітету міської ради за законом в силу займаної посади без отримання згоди останнього на таке включення.

Тож, урахувавши зазначене, особа, затверджена відповідною місцевою радою на посаду заступника голови (сільського, селищного, міського) з питань діяльності виконавчих органів ради, в силу закону **за посадою зобов'язана** входити до складу виконавчого комітету такої місцевої ради.

Поряд з тим, акцентуємо, що відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.